

VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPSBELEID

COMMENTAAR NAMENS DE V.R.W.B. OP HET VOORLOPIG ADVIES
VAN DE RAAD VOOR DE NEDERLANDSE TAAL EN LETTEREN INZAKE
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

VRWB - R/ADV - 004

4-03-1987

Commentaar namens de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid op het voorlopig advies van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren inzake wetenschappelijk onderzoek

1. De Nederlandse Taalunie is een bilaterale, internationale verdragsorganisatie die tot doel heeft de integratie van het taalgebied op het terrein van de Nederlandse Taal en Letteren in de ruimste zin. Tot het competentiegebied van de Taalunie behoort o.a. (art. 2, lid 2) : de taal en letteren als onderwerp van wetenschap.
Hieruit valt af te leiden dat de Nederlandse Taalunie op het vlak van het wetenschappelijk onderzoek eigen initiatieven kan nemen en die of zelf, of door andere instanties kan doen uitvoeren of toetsen.
2. De Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren onderscheidt in zijn voorlopig advies twee soorten wetenschappelijk onderzoek :
 - a. beleidsgericht onderzoek
 - b. onderzoek binnen de werkvelden.

Aangezien de Nederlandse Taalunie in de eerste plaats (via het Comité van Ministers) een beleidsbepalende organisatie is, klinkt het vrij logisch dat aan beleidsgericht onderzoek enige prioriteit wordt gegeven. Dit beleidsgerichte onderzoek moet door de Nederlandse Taalunie uit eigen middelen worden gefinancierd en in de vorm van projectonderzoek worden uitbesteed aan universiteiten, wetenschappelijke instellingen of onderzoekers. De toetsing kan gebeuren door de Taalunie zelf (Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren en Algemeen Secretariaat) of door een beroep te doen op de in beide landen aanwezige gremia als NFWO, ZWO, KNAW enz.

3. Hoewel de indruk kan ontstaan dat de Nederlandse Taalunie niet zelf aan 'onderzoek binnen de werkvelden' moet doen, toch komt het als enigszins kunstmatig over het beleidsgericht onderzoek door de Taalunie te laten gebeuren en het meer fundamentele onderzoek bij de nationale onderzoeksinstanties te laten. Vanuit het oogpunt van wetenschappelijke continuïteit is het erg gevaarlijk 2a. en 2b. los te koppelen. Daarom blijft het aangewezen dat binnen de budgetten van de onderzoeksinstituten in beide landen (ZWO, SVO, NFWO, FKFO, universiteiten) aangepaste bedragen voor onderzoek Nederlandse taal en letteren worden voorbehouden.
In onderling overleg met deze instanties kan de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren of het Algemeen Secretariaat van de Nederlandse Taalunie in de eerste plaats laten inventariseren wat er in de domeinen van de 'Nederlandse taal en letteren in de ruimste zin' aan onderzoek bezig is of wordt voorbereid. Enkel op die manier kan de Taalunie de reeds gegroeide versnippering en de overlapping tegengaan.
In de volgende fase zal dan duidelijk worden wat de onderzoeksprioriteiten (fundamenteel en toegepast) zullen moeten zijn om 'de integratie' van het taalgebied, ook op het vlak van het wetenschappelijk onderzoek, te realiseren.
De V.R.W.B. is van mening dat de Nederlandse Taalunie in deze niet enkel een coördinerende functie heeft, maar wel degelijk over initiatiefrecht moet kunnen beschikken.